

SPP 728 Služby zaměstnanosti a práce s nezaměstnanými

PRÁCE NEVYUŽÍVÁ RELEVANTNÍ LITERATURY ZABÝVAJÍCÍ SE ZAMĚSTNATELNOSTÍ A OSOBAMI STARŠÍMI 50 LET, STATISTIKY JSOU UVÁDĚNY JEN JAKOBY ODHADEM, UVÁDĚNÉ VÝROKY NEJSOU PODLOŽENY ODKAZEM NA KONKRÉTNÍ LITERATURU A PŮSOBÍ STEREOTYPNĚ. CELKOVĚ JE PRÁCE NEKONCEPČNÍ - UVÁDĚNÉ CHARAKTERISTIKY OSOB VYŠŠÍHO VĚKU JSOU NAHODILÉ, LOGICKY NENAHAZUJÍ NA NAVRHOVANÉ CÍLE A OPATŘENÍ, LOGICKY BYSTE MĚLA PRÁCI SCHEMATIZOVAT V PODOBĚ TŘÍSLOUPCOVÉ TABULKY OBSAHOJÍCÍ ODLEVA DOPRAVA NEGATIVNÍ CHARAKTERISTIKY OSOB 50+ - NAVRHOVANÉ CÍLE JAK TYTO CHARAKTERISTIKY ZLEPŠIT – NAVRHOVANÁ OPATŘENÍ REALIZOVANÁ K DOSAŽENÍ TĚCHTO CÍLŮ

Návrh projektu na zvýšení zaměstnatelnosti osob s rizikových skupin uchazečů o zaměstnání
Návrh projektu na zvýšení zaměstnatelnosti JAKÝCH KONKRÉTNĚ A KDE?

Vypracovala:

Ing. Lenka Chrobáková

Obsah

Úvod.....	3
1. Charakteristika vybrané cílové skupiny <u>JAKÉ KONKRÉTNĚ</u>	4
2. Dílčí cíle intervence <u>KOHO VŮČI KOMU?</u>	5
3. Návrh dílčích aktivit <u>DTTO</u>	6
4. Závěr a doporučení pro praxi	10
Použitá literatura	11

Úvod

Pro svoji seminární práci jsem si ~~vybrala znevýhodněnou skupinu osob ohrožených na trhu práce, a to konkrétně~~ osoby starších 55 let věku v okrese Břeclav, protože u této skupiny se vyskytuje vyšší riziko nezaměstnanosti. A PROČ V BŘECILAVI A NE JINDE? JAK JE TO V POROVNÁNÍ S MÍROU NEZANOSTI V JINÝCH REGIONECH?

Na trhu práce se střetává nabídka s poptávkou po práci. Hlavním bodem pracovního trhu je lidský kapitál. KDO TO TVRDÍ? CO TO ZNAMENÁ? UVEĎTE ZDE A VŠUDE DÁLE V TEXTU ODKAZ NA RELEVANTNÍ ZDROJ VAŠICH ÚVAH! -Lidé jsou ochotni nabízet svou práci, za kterou očekávají ocenění za práci v podobě mzdy. Zmíněná skupina případnou ztrátu zaměstnání prožívá velmi úzkostně a je pro ni velmi náročné najít si novou práci, a to hlavně již kvůli jejich vyššímu věku menší ochotě zaměstnavatelů přijmout takové pracovníky, kteří nejsou pro ně atraktivní.-

Při průzkumech nezaměstnanosti v našem ??? okrese je u této skupiny poměrně velký podíl CO TO ZNAMENÁ POMĚRNĚ VELKÝ PODÍL – VŮČI JAKÉMU MĚŘÍTKU? nezaměstnaných. Lokalitu jsem zvolila, protože je to můj rodný kraj, kde stále bydlím, mám svou rodinu a pracuji zde. TO NENÍ LEGITIMNÍ ZDŮVODNĚNÍ VÝBĚRU LOKALITY!!! Hodně přátel a známých mých rodičů se setkali se situací, kdy si v pozdějším věku museli najít novou práci a bylo to pro ně velmi náročné. Mnoho z nich absolvovalo rekvalifikační kurzy, které jim pomohly rozšířit kvalifikaci a najít zaměstnání mimo jejich původní profesi.

Dalším důvodem je i zveřejněná strategie realizace aktivní politiky zaměstnanosti pro rok 2015, kde je jedním z národních dílčích cílů ČR do roku 2020 zvýšení míry zaměstnanosti osob starších 55 let. O JAKÝ MATERIÁL KONKRÉTNĚ JDE?

1. Charakteristika vybrané cílové skupiny

Charakteristika skupiny

U skupiny starších osob dochází často ke spojení více faktorů rizikovosti zaměstnanosti, a to např. zdravotní znevýhodnění, nízká adaptabilita a flexibilita na změnu, nižší vzdělání apod.

SRV. HORÁKOVÁ A HORÁK 2013 A HORÁK A HORÁKOVÁ 2015!!! Nepříznivé jsou zde zejména předsudky zaměstnavatelů, kteří předpokládají, že starší lidé nebudou stačit pracovnímu tempu a budou často nemocní. KDO TO TVRDÍ? JSOU TO SKUTEČNĚ PŘEDSUDKY? NEBO NĚKDY POZITIVNÍ A NĚKDY NEGATIVNÍ STEREOTYPY? Dalším problémem je i špatná příprava na stárnutí a to jak ze strany zaměstnance, tak i ze strany zaměstnavatele. CO TO ZNAMENÁ? NESROZUMITELNÉ!

Skupinu bychom si mohli i více konkretizovat PROČ PŘÁVĚ TÍMTO ZPŮSOBEM?, a to na osoby: *se zdravotním postižením*

s nízkou kvalifikací

sociálně vyloučené

etnikum,

genderové hledisko, aj.

Tito nezaměstnaní mohou splňovat jak všechny tyto atributy ??? NESROZUMITELNÉ! tak třeba jen jeden, proto se budu věnovat skupině jako celku.

Tab. č. 1: Silné a slabé stránky skupiny JAKÉ, PODLE KOHO?

Silná stránka

Zkušenosti a znalosti

Vzdělání

Slabá stránka

Zdravotní stav

Vzdělání

Ochota pracovat
Potřeba „užitečnosti“ pro společnost

Adaptabilita
Ochota dojíždět za prací, popř.
přestěhování se
Práce s moderními technologiemi
Mezigenerační solidarita
Předsudky zaměstnavatelů
Nedostatečná příprava na stárnutí

Zdroj: vlastní [A CO STUDIE ZABÝVAJÍCÍ SE STARÝMI LIDMI? VIZTE HORÁK 2014](#)

Zdůvodnění volby cílové skupiny

V okrese Břeclav žije téměř 115 tisíc obyvatel a podíl nezaměstnaných osob byl v roce 2012 8,63 %. Z údajů pobočky úřadu práce v je procento nezaměstnanosti u nás vyšší než v celé ČR. [O KOLIK? PROČ TAKTO STARÉ STATISTIKY, KDYŽ MÁME ROK 2015!!!???](#)

Vzhledem k hospodářské krizi se od začátku roku 2009 postupně zvyšuje nezaměstnanost v kraji i okrese Břeclav a trendem je zvyšování nezaměstnanosti i v dalším období. Ze statistických údajů [JAKÝCH, ODKUD, CITUJTE ZDROJ DLE NORMY!](#) a poznatků jsem usoudila, že nejvíce ohroženými skupinami na trhu práce v okrese Břeclav, jsou lidé vyššího věku [Z ČEHO JSTE USOUDILA? KDE JE TABULKA RIZIKOVÝCH SKUPIN NEZAMĚSTNANÝCH V BŘECLAVSKÉM REGIONU?](#). Podle českého statického úřadu je nezaměstnanost zmíněné skupiny Jihomoravském kraji přibližně [???](#) 5 % u mužů a u žen je to přibližně [???](#) 6 %. Dominantní postavení [CO TO ZNAMENÁ?](#) mezi uchazeči o zaměstnání získala skupina osob ve věku 20 - 29 let. Na druhém místě se octla dříve nejpočetnější skupina osob starších 50 let. (ÚP Brno-město [ČSÚ 2015?](#)).

V důsledku hospodářské recese [???](#) [JAKÉ, KDY???](#) [DNES JSME V KONJUNKTUŘE...???](#) dochází ke snižování počtu zaměstnanců a praxe [JAKÁ, KOHO, JAKÉ MÁTE DŮKAZY?](#) ukazuje, že mezi propouštěnými je i řada zaměstnanců starších 50 let.

Nezaměstnanost a obava ze ztráty zaměstnání a také zdravotní potíže, související s věkem těchto lidí, působí na jejich psychiku, vyvolávají postupnou ztrátu sebevědomí a pasivitu [KDO TO TVRDÍ?](#). Tito lidé považují za svůj handicap věk, mají pocit neschopnosti se ještě něco nového naučit, zejména pracovat s výpočetní technikou. Za hlavní překážku považují udržení nebo získání nového pracovního místa nedostatečné zvládnutí práce s počítačem [KDO TO TVRDÍ?](#). Jejich znalost o možnostech hledání pracovního uplatnění je nedostatečná. Těžce se rozhodují pro další vzdělávání a změnu kvalifikace [KDO TO TVRDÍ? PLATÍ TO PRO VŠECHNY OSOBY STARŠÍHO VĚKU, I VŠ VZDĚLANÉ??](#).

Část osob z této skupiny (působí mnoho let na stejné pracovní pozici v jednom podniku nebo je dlouholetým zaměstnancem) si je vědoma možnosti ztráty zaměstnání. Předpokládá však, že si s ohledem na dlouhodobost svého zaměstnání v podniku, udrží pracovní místo. V případě, že ho ztratí, je překvapena a bezradná.

Osoby starší 55 let věku jsou si vědomi možnosti ztráty zaměstnání, ale neregistrují se jako zájemci o zaměstnání na úřadu práce. Někteří o této možnosti nemají informace, ale většina vidí registraci zájemce o zaměstnání za důvod přednostnějšího propuštění ze zaměstnání, pokud by se to dozvěděl zaměstnavatel.

2. Dílčí cíle intervence

Hlavním cílem mého projektu je zvýšení zaměstnatelnosti zájemců o zaměstnání u osob ohrožených na trhu práce - osob starších 55 let věku prostřednictvím systému aktivit s důrazem na individuální přístup k účastníkům projektu. Důležité bude také zaměření na zvyšování konkurenceschopnosti a adaptability zaměstnanců vyššího věku, protože požadavky trhu práce jsou zaměřeny zejména na kvalifikovanou pracovní sílu.

Realizovat cíl intervence budu pomocí rekvalifikačních kurzů, praxí absolvovanou u zaměstnavatelů a poradenstvím. Pro realizaci tohoto projektu je také nutné najít organizaci, která rekvalifikační kurzy zajišťuje nebo vytvořit si např. občanské sdružení a rekvalifikační kurzy si nechat akreditovat na ministerstvu práce a sociálních věcí popř. na jiných ministerstvech. Vhodné zájemce se pokusíme kontaktovat prostřednictvím úřadu práce, webových stránek a také reklamou v místních novinách. Zároveň můžeme použít kvantitativní metody výzkumu vybraného vzorku uchazečů o zaměstnání a zjistit tak, které aktivity by byly žádané.

K účasti do vzdělávacích aktivit budou účastníci zařazeni na základě bilanční diagnostiky, kterou by provedla zkušená lektorka v tomto oboru. Všichni projdou motivačně tréninkovým kurzem a po jeho absolvování budou zařazeni do rekvalifikačních kurzů – například kurz výpočetní techniky, pracovník sociální péče, základy podnikání apod.

Dílčí cíle: JAK TYTO CÍLE KONVENUJÍ SE SLABÝMI STRÁNKAMI OSOB STARŠÍHO VĚKU UVEDENÝCH V PŘEDCHOZÍ KAPITOLE?

- rozvinout schopnosti a dovednosti, zvýšit vzdělání uchazeče o zaměstnání
- motivovat cílovou skupinu k aktivnímu a efektivnímu hledání zaměstnání s poradenskou podporou
- zvýšit úroveň právního vědomí a finanční gramotnosti jednotlivců

- umožnit získání nové kvalifikace nebo její zvýšení pomocí rekvalifikačního kurzu
- podporovat u spolupracujících zaměstnavatelů tvorbu nových pracovních míst.

3. Návrh dílčích aktivit

Důležitá bude i spolupráce se zaměstnavateli, kde by mohla proběhnout praxe pro vybrané účastníky a kde by byla i šance, že úspěšný absolvent získá pracovní místo. Účastníci projektu budou navštěvovat rekvalifikační kurzy u vybrané organizace. Další možností je i spolupráce s odborovými organizacemi v podnicích, kde hrozí propouštění zaměstnanců a s občanskými sdruženími ve městě, které spolupracují s ohroženými skupinami osob. Pro lepší zefektivnění projektu by bylo vhodné vytvořit i nějaké informační letáčky pro veřejnost a domácnosti a také vylepení na veřejné prostory na úřadech, nádražích, v čekárnách lékařů apod. Mohlo by také pomoci zveřejnění inzerátu prostřednictvím místních novin a rádia.

Mezi navrhované dílčí aktivity bych zařadila:

- Bilanční diagnostiku
- Motivačně tréninkové kurzy
- Rekvalifikační kurzy
- Praxe u zaměstnavatelů a podpora vytváření nových pracovních míst

Bilanční diagnostika – měla by se realizovat u všech účastníků a podle výsledků by se vytvořila metodika vzdělávacích aktivit. Podle výsledku se účastníci zařadí do rekvalifikačních kurzů s tím, že jeden účastník bude mít možnost účasti ve více kurzech, pokud bude mít zájem a bude volná kapacita. Diagnostika je velice důležitá, proto si myslím, že by byla nezbytná.

Motivačně tréninkové kurzy – tyto kurzy by byly pro všechny účastníky, kteří budou zařazeni do projektu. Bylo by to z oblasti trhu práce, efektivního vyhledávání volných pracovních míst, přípravy na jednání se zaměstnavatelem, nacvičováním pohovoru se zaměstnavatelem aj.

Rekvalifikační kurzy – např.:

- Kurzy výpočetní techniky, administrace
- Pracovník sociální péče

- Daňová a účetní evidence
- Základy podnikání

Kurz výpočetní techniky – po absolvování tohoto kurzu by měli účastníci široké uplatnění na trhu práce zaměřené nejen na kancelářské práce. Tento kurz by mohl být spojen s ostatními kurzy jako je Daňová a účetní evidence a Základy podnikání. Absolvování vytváří možnost i pro založení podnikání jako OSVČ. Kurzem by si zdokonalili počítačovou gramotnost a budou se lépe orientovat v obchodní korespondenci. V dnešní době je počítačová gramotnost základem a bez znalostí práce s PC a internetem nemá zaměstnanec příliš velkou šanci najít kvalitní pracovní místo.

Pracovník sociální péče je také užitečnou kvalifikací na současném trhu práce, která je dlouhodobě uplatnitelná vzhledem k demografickému vývoji nejen v České republice, ale i v EU. Cílem je poskytnout potřebné znalosti a dovednosti pro práci v sociálních službách podle zákona o sociálních službách. Kurz by byl vhodnější spíše pro ženy. Zaměřil by se na znalosti a dovednosti potřebné k výkonu činností spojených s přímou péčí o osoby se sníženou způsobilostí z důvodu věku a zdravotního stavu. Pomůže zorientovat se v oblasti problematiky sociálních služeb (standards, etika, zákony, podpora soběstačnosti, komunitní plánování apod.) Součástí kurzu by byla psychologie, teorie a metody sociální práce, základy občanského a rodinného práva a také orientace v dávkách sociální pomoci a sociální péče. Účastníci by část kurzu absolvovali jako praxi ve vybraných zařízeních poskytovatelů sociálních služeb. Výhodou může být i získání práce v příhraničí, a to konkrétně v Rakousku, kde jsou pečovatelky velice žádané. Zde je ale předpoklad znalosti němčiny. To by mohli účastníci řešit pomocí kurzů v nějaké jazykové škole či organizaci, která jazykové kurzy pořádá.

Daňová evidence – absolvent tohoto kurzu by měl mnoho možností uplatnění na trhu práce. Ve spojení s ostatními podobně zaměřenými kurzy vytváří dobré šance na získání zaměstnání. Vhodné pro všechny, kdo se chtějí naučit vést jednoduchou daňovou evidenci.

Základy podnikání – absolvent tohoto kurzu by byl připraven na podnikatelskou činnost formou OSVČ. V kurzu by se mohl naučit zpracovat rámcový podnikatelský záměr, případně si ho i vytvořit. Tento kurz poskytne široké možnosti uplatnění, pokud má účastník vhodnou kvalifikaci nebo ve spojení s absolvováním některého nebo všech kurzů.

Praxe u zaměstnavatelů

Jde o zajištění a průběh praxe u zaměstnavatelů. Pro každého účastníka by se praxe zajistila po dobu cca 3 měsíců. Každý účastník si povede evidenci praxe a na konci ho jeho zaměstnavatel ohodnotí a napíše svoje poznatky a připomínky. Toto hodnocení dostane také každý absolvent praxe pro svou potřebu jako doklad o kvalifikaci. Praxe dává větší šanci na pracovní uplatnění a tím zlepšuje zaměstnatelnost účastníků projektu. Zde by byla i šance, že si jej zaměstnavatel vybere, když zjistí, že se osvědčí při práci.

Podpora vytváření nových pracovních míst

Pokud jde o tvorbu nových pracovních míst, bylo by dobré přesvědčit zaměstnavatele, kteří zajistili praxi, aby vytvořily nové místo. Protože budou mít na základě průběhu praxe znalosti jednotlivých osob, mohou si vybrat takovou osobu, která během praxe prokázala schopnosti, znalosti a dovednosti odpovídající jejich potřebám.

Při plánování projektu je důležité vzít v potaz i případné problémy, které by mohly vzniknout a pokusit se je předvídat a zamezit jejich vzniku. Je důležité mít dostatek akreditovaných rekvalifikačních kurzů, které by se mohly měnit podle potřeby. Pokusit se zatraktivnit nabídku kurzů i rozšířením do sousedních okresů. Snažit se o dlouhodobé a kvalitní spolupráce se zaměstnavateli a s místní okresní hospodářskou komorou, která má také kontakty na případné zaměstnavatele ochotné spolupracovat. Mít předběžný souhlas těchto zaměstnavatelů se zajištěním odborné praxe. Získat finanční prostředky z projektů určených na zlepšení zaměstnanosti.

4. **Závěr a doporučení pro praxi**

Abych mohla tento projekt realizovat, je důležité úzce spolupracovat s úřadem práce a také s místními podniky a organizacemi. Nejlepší by bylo pokusit se získat dotaci z Evropského sociálního fondu. Pokusit se nabídnout tento projekt úřadům práce jak pro zájemce, tak i pro uchazeče o zaměstnání a financovat jej z prostředků aktivní politiky zaměstnanosti.

Důležitá je i ochota nezaměstnaných rozvíjet svoji kvalifikaci, dovednosti a schopnosti, protože jinak budou mít malou šanci udržet si stávající místo nebo najít nové zaměstnání v případě, že jsou nezaměstnaní. Nezbytná je efektivní propagace, protože na trhu práce je již mnoho agentur, které podobné projekty nabízejí a pokud chci, aby projekt uspěl, musí být velmi kvalitní.

Pro moji cílovou skupinu je velmi důležité se neustále vzdělávat a snažit se držet krok se současnými trendy, protože nároky zaměstnavatelů neustále rostou a pokud se člověk nepřizpůsobí, tak může lehce přijít o práci. Zvyšování si kvalifikace pomocí rekvalifikačních kurzů je výhodné i pro nezaměstnané z toho důvodu, že jim potrvá nárok na podporu v nezaměstnanosti delší dobu a ve vyšší částce.

Literatura

<http://www.cso.cz>

ÚP ČR - krajská pobočka v Brně, oddělení zaměstnanosti – *Strategie realizace aktivní politiky zaměstnanosti pro rok 2015*

FUCHS, K., *Nezaměstnanost v ekonomické teorii*. In BUCHTOVÁ, B. *Nezaměstnanost: Psychologický, ekonomický a sociální problém*. Praha:Grada Publishing 2002. ISBN 80-247-9006-8

|
|